

Huvudman

Malmö kommun

Beslut

Datum 2024-12-04

Dnr SI 2024:7909

Sida 1 (5)

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan Malmö Idrottsgrundskola i Malmö kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Malmö kommun att senast den **fredag den 7 februari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande fördelning av undervisningstid inom skolans val. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Malmö kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Malmö kommun ska vidta följande åtgärder

Skolans val

1. Se till att den lokala timplanen beslutas av huvudmannen samt att inte omfördela mer än 20 procent av undervisningstiden i ämnena bild och slöjd samt i samhällsorienterande ämnen inom ramen för skolans val. Huvudmannen ska besluta om en ny lokal timplan som överensstämmer med bestämmelserna i skollagen och skolförordningen. Den lokala timplanen ska ges in i samband med huvudmannens redovisning (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 3–4 §§ skolförordningen, bilaga 1 skolförordningen samt 26 kap. 7–8 § skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (2024:7909) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under höstterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende fördelning av undervisningstid inom skolans val. Malmö Idrottsgrundskola i Malmö kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök på skolenheten den 23 oktober 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation har granskats, bland annat lokal timplan och elevscheman. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Föreläggande

Skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektor uppger i intervju bland annat följande. Malmö Idrottsgrundskola är en flerparallellig 7-9 skola med profilinriktning idrott. Vid beslut om timplan utgår skolan från den fastlagda timplan som finns på Skolverkets hemsida. Huvudmannen har beslutat att den garanterade undervisningstiden ska ligga till grund för de timmar som läggs ut i respektive ämne samt hur många timmar som får omfördelas inom ramen för skolans val. Rektor beslutar om hur omfördelning av den garanterade undervisningstiden ska göras. Vid omfördelning av den garanterade undervisningstiden har rektor tagit tid från ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, musik, teknik, slöjd samt från natur- och samhällsorienterande ämnen. Timmar som har omfördelats inom ramen för skolans val har omfördelats till undervisning i ämnet idrott och hälsa.

Rektor har i ärendet gett in tre olika timplaner. Av den senast ingivna lokala timplanen för läsåret 2024/25 framgår undervisningstiden för respektive årskurs. Det framgår att skolan har en total undervisningstid om 2 815 timmar för högstadiet varav 392 timmar utgör skolans val. Det framgår också att undervisningstiden för hem- och konsumentkunskap, musik,

teknik och naturorienterande ämnen inte har reducerats med mer än 20 procent jämfört med den i skolförordningen fastställda garanterade undervisningstiden. Av den lokala timplanen framgår vidare att ämnet bild har reducerats med 22 procent, ämnet slöjd med 25 procent och ämnesblocket samhällsorienterande med 21 procent i förhållande till den i skolförordningens fastställda garanterade undervisningstiden. Rektorn uppger i intervju att undervisningstid motsvarande de procentenheter som överskrider 20 procent kompenseras under en temavecka under vårterminen då extra tid på ämnena bild och slöjd läggs ut. Mer undervisningstid än vad som framgår av den lokala timplanen har schemalagts i ämnesblocket samhällsorienterande ämnen.

Skolinspektionen har utöver den lokala timplanen tagit del av scheman för årskurserna 7–9 för läsåret 2024/2025. Det framgår härvid att den schemalagda tiden för skolans val (ämnet idrott och hälsa och elevernas profilidrott) har ökat med mer undervisningstid än vad ämnena som reducerats inom ramen för skolans val har minskats med.

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen (10 kap. 4 § skollagen).

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen (3 kap. 6 § skolförordningen (SFS 2011:185)).

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut (9 kap. 9 § skolförordningen).

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas. (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Malmö kommuns verksamhet vid Malmö Idrottsgrundskola uppfyller författningarnas krav avseende att rektorn fattar beslut om användning av undervisningstiden för skolans val till ett ämne (idrott och hälsa) samt att ämnena hem- och konsumentkunskap, musik, teknik samt naturorienterande ämnen inte reduceras med mer än 20 procent till förmån för skolans val.

Skolinspektionen bedömer dock att Malmö kommuns verksamhet vid Malmö Idrottsgrundskola inte uppfyller författningarnas krav avseende att beslut om lokal timplan ska fattas av huvudmannen. Av uppgifterna i ärendet framgår att det är rektor, i stället för rätteligen huvudmannen, som beslutat om den lokala timplanen. Vidare framgår att den lokala timplanens omfördelning av tid beträffande ämnena bild, slöjd och samhällsorienterande ämnen inte uppfyller författningarnas krav, eftersom dessa ämnen har reducerats med mer än 20 procent i förhållande till den garanterade undervisningstiden enligt skolförordningens. Vad rektor uppgett om att det vid schemaläggning säkerställs att inte något ämne reduceras med mer än 20 procent ändrar inte Skolinspektionens bedömning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Malmö kommuns verksamhet vid Malmö Idrottsgrundskola uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller fördelning av undervisningstid inom skolans val. Det finns därför skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Hanna Lindvall

Beslutsfattare
Signerat av: Hanna Lindvall

X Charlotta Nord

Föredragande
Signerat av: Charlotta Nord

